

DANTÈ ALIGJERIS

„DIEVIŠKOJI KOMEDIJA”

Paskutinis pragaro ratas

- *Devintasis* - paskutinis ratas - išdavikų buveinė, kurioje yra 4 skyriai giminių, tėvynės, svečių ir savo geradarių išdavikai. Jie įšalę į ledą taip, kad net negali verkti, nes ašaros tuoj pat sušąla. Pačiame centre - didžiausias išdavikas - Liuciferis. Jis pavaizduotas kaip trigalvis pabaisa, triuškinantis Judą, Brutą ir Kasijų.

Devintasis ratas

(iš Ugolino epizodo)

- Dantė su Vergilijumi eina per devintą ratą. Jie girdi vaitojant, dantimis kalenant. Tai išdavikai kenčia įšalę Kocito leduose ligi galvos ir dar giliau. Tamsoje vienam iš pasmerktųjų poetas netyčia įspiria į galvą, ir tas pradeda jį keikti. Kiti išdavikai verkia, bet jų ašaros tuoj sušąla. Šitoje ledo ir tamsos karalystėje Dantė pamato dvi galvas, kurių viena pridengia kitą.

● **Ugolino kerštas Riugeriu**

Vergilijus su Dante prie jų prisiartina - čia prasideda lyg prologas - ir pasirodo, kad vienas pasmerktųjų iš bado dantimis kremta antro galvą. Dantės pakalbintas, „nusidėjėlis atgrėžė burną nuo kraugeriško valgio ir, nusišluostęs lūpas galvos plaukais, kurią graužė iš užpakalio, prakalbo“. Nusikaltėlis pasirodė esąs grafas Ugolino ir graužias išdaviko Riugerio galvą. Jis buvo ištikimas Riugeriu; būtų pasiryžęs net mirti už jį. Tačiau Riugeris, norėdamas atsikratyti Ugolino, apkaltinęs ir įmetęs jį su vaikais į kalėjimą.

• Šiurpus Ugolino sapnas

Pati Ugolino drama prasideda kalėjimu. Grafas sapnavęs šiurpų sapną. Riugeris atrodeš jo ponas ir valdovas. Jis vijęs kalno link vilkę su vilkiukais. Šitoje medžioklėje Riugeriui padėję kiti, kurie turėjo išalkusias, bet gerai dresiruotas kales. Kai vilkai pavargo, kalės juos sudraskiusios. Ugolino pabudo. Išgirdo, kad jo sūnūs verkia pro miegus ir prašo duonos.

- **Baisi valanda**

Sapnas ir Ugolino miegančių sūnų verksmas - blogas ženklas. Ateina pusryčių valanda, Ugolino laukia atnešant valgyti, bet išgirsta tik užkalant duris. „Aš pažvelgiau į savo vaikus tylėdamas: aš neverkiau, nes viduje pasijutau pavirtęs į akmenį“, - sako apie tą baisią valandą Ugolino.

• **Bado istorija**

„Mano sūnūs verkė; mano jaunasis Anzelmas tarė: kodėl tu taip į mus žiūri, tėve? Kas tau yra?" - „Aš dar neverkiaiu ir nekalbėjau per visą dieną ir kitą naktį". Koks baisus buvo tėvo sielvartas, kai ryte pamatė savo sūnų veidus, iškreiptus bado. Nevilties apimtas, Ugolino ima kandžioti savo rankas. Sūnūs nesupranta tėvo: „Tėve, mūsų skausmas nebus toks šlykščiai baisus, jei tu suvalgysi mus: tu davei mums nelaimingąjį kūną ir tu jį atsiimk!..." Kad nedidintų sūnų skausmo, tėvas nutyla.

• **Bado istorijos pabaiga**

Ligi šiol veiksmas kilo, kol pasiekė krizę. Toliau eina katastrofa. Tyla trunka tris dienas. Ketvirtą dieną vienas iš sūnų, parpuolęs prie tėvo kojų, lyg pamišęs, kliedėdamas sako: „Tėve, argi tu man nepagelbėsi?“ Tai taręs, jis miršta. Miršta ir kiti. Nusilpęs tėvas parkrinta prie vaikų lavonų; dabar nebaisu mirti. Bet dar dvi dienas jis kalbasi su mirusiais, kol jį patį ir jo skausmą nugali badas.

- **Ugolino įniršis priešui, tai lyg šuns ėdimas**

- Vos baigęs pasakoti savo bado istoriją, Ugolino puola su šuns įniršiu savo priešą. Šiame epizode poeto vaizduotė sėmėsi medžiagos iš realaus gyvenimo. Badas - alkis, vienas iš žemesniųjų žmogaus instinktų, čia sujungiamas su pykčio - keršto jausmu. Abu jausmai išreikšti taip pat labai realiai, natūraliai, būtent - ėdimu. Ir tas ėdimas atrodo kaip šuns. Tai dar labiau sustiprina įspūdį.

● **Vaizdingas Dantės pasakojimas**

- Kad šuo ar vilkas ėstų žmogaus galvą, nebūtų taip šiurpu, bet dabar protingas žmogus ėda galvą. Čia žmogus tikrai atrodo žemas padaras. Šitokio realaus ryškumo pilnas Pragaras. Piešdamas šešėlius, niuansus, palygindamas ir visur kitur Dantė atrodo puikus gyvenimo stebėtojas. Pastabumas, gyvenimo pažinimas leidžia poetui vaizdingai pasakoti.

Dramiškumas ir realizmas

Taigi, poeto sugebėjimą draminti pasakojimą matome iš Ugolino epizodo.

